

HRVATSKA TURISTIČKA ZAJEDNICA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatske turističke zajednice (dalje u tekstu: Zajednica) za 2007., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Zajednice za 2007., u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo neprofitnih organizacija. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Zajednice.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi	212.000.000,00	214.948.269,00	101,4
2.	Izdaci (rashodi)	212.000.000,00	196.491.247,00	92,7
3.	Višak prihoda	0,00	18.457.022,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Dugotrajna imovina			20.023.810,00
5.	Kratkotrajna imovina			40.335.237,00
6.	Obveze			14.148.546,00
7.	Izvori financiranja			27.753.479,00
8.	Saldo fonda			18.457.022,00
9.	Broj zaposlenika			108

Dugotrajna imovina odnosi se na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 18.105.079,00 kn, opreme u iznosu 701.183,00 kn, namještaja i umjetničkih slika u iznosu 353.251,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 342.573,00 kn i vrijednost druge imovine u iznosu 521.724,00 kn.

Kratkotrajna imovina odnosi se na financijsku imovinu u iznosu 30.000.000,00 kn, potraživanja u iznosu 7.741.689,00 kn i novac u banci i blagajni u iznosu 2.593.548,00 kn. Potraživanja se odnose na novčana sredstva na računu kod poslovne banke nad kojom je u ranijim godinama pokrenut stečajni postupak u iznosu 7.537.522,00 kn, potraživanja od zaposlenika za dane predujmove za službena putovanja u iznosu 126.826,00 kn, pravnih osoba (suzlagača) za sudjelovanje na sajmovima i burzama u iznosu 72.952,00 kn i druga potraživanja u iznosu 4.389,00 kn.

Obveze odnose se na kratkoročne obveze iz poslovnih odnosa prema dobavljačima u iznosu 13.409.533,00 kn, kratkoročne obveze prema zaposlenima u iznosu 321.084,00 kn, obveze za doprinose u iznosu 298.609,00 kn i obveze za porez i prirez na dohodak u iznosu 119.320,00 kn.

Izvori financiranja odnose se na izvore financiranja iz proračuna u iznosu 20.215.958,00 kn i druge izvore financiranja u iznosu 7.537.521,00 kn.

Saldo fonda odnosi se na višak prihoda tekućeg obračunskog razdoblja u iznosu 18.457.022,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2004.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju finansijskih izvještaja i poslovanja Zajednice za 2004., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđeni određeni propusti opisani u Izvješću i Zajednici je predloženo da prihvati preporuke i poduzme potrebne radnje. Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim preporukama Državnog ureda za reviziju.

Preporuka prema kojoj je postupljeno:

1. Zajednica je u suradnji s turističkim zajednicama županija, gradova, općina i mjesta, te Državnim inspektoratom i Poreznom upravom, poduzimala mjere za učinkovitiju naplatu boravišne pristojbe.

Preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. S obzirom na vrijednosno značajna dugovanja obveznika plaćanja turističke članarine, od kojih se dio odnosi na dugovanja iz prethodnih godina, nije ostvarena učinkovita naplata turističke članarine.
2. U pojedinim slučajevima nabava roba, radova i usluga nije obavljena u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Zajednica je i nadalje u obvezi postupiti prema danim preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija finansijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Poslovne knjige i finansijski izvještaji

- 1.1. Poslovne knjige vode se prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija. Ustrojene su propisane poslovne knjige (dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige), koje se vode uredno. Poslovni događaji se evidentiraju i prate u okviru fonda redovne djelatnosti, a nabavljena kapitalna imovina u okviru fonda kapitalnih projekata.

U poslovnim knjigama rashodi se evidentiraju prema programu rada i finansijskom planu. Svi rashodi funkcionalnog marketinga, osim rashoda za bruto plaće i doprinose zaposlenika Hrvatskog kongresnog i insentiv ureda, Ureda za kulturni turizam, te nabavu nefinansijske imovine, evidentiraju se na računima za usluge promidžbe, prema pojedinim projektima i aktivnostima.

Tako su na računu rashoda za usluge promidžbe iskazani rashodi za sajmove i info nastupe u iznosu 23.356.640,00 kn, a rashodi se odnose na zakup prostora u iznosu 8.656.077,00 kn, izradu i postavu štandova u iznosu 5.448.218,00 kn, troškove putovanja u iznosu 5.311.888,00 kn, usluge prijevoza robe u iznosu 2.014.145,00 kn, dizajn štandova u iznosu 461.747,00 kn i druge rashode u iznosu 1.464.565,00 kn. Rashodi administrativnog marketinga evidentiraju se prema vrstama rashoda.

U poslovnim knjigama evidentirana je materijalna imovina glavnog ureda, koja se nalazi u Republici Hrvatskoj. U poslovnim knjigama za 2007. nije evidentirana niti iskazana u financijskim izvještajima materijalna imovina u vrijednosti 1.447.344,00 kn. Prema izvješću o ostvarenju programa rada za 2007., tijekom 2007. u predstavništvima i ispostavama nabavljena je imovina u vrijednosti 1.447.344,00 kn. Podaci o imovini vode se u predstavništvima i ispostavama, a nisu iskazani u poslovnim knjigama Zajednice kao cjeline. Materijalna imovina u predstavništvima i ispostavama je popisana na koncu 2007.

Također, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2007. nisu evidentirani rashodi predstavništava i ispostava u iznosu 326.104,00 kn. Rashodi za predstavništva i ispostave evidentirani su u glavnoj knjizi u iznosu 35.547.363,00 kn na temelju doznaka sredstava predstavništvima, koje su iskazane kao transferi. Na temelju mjesečnih financijskih izvještaja predstavništava, rashodi predstavništava i ispostava (koji su evidentirani u pomoćnim evidencijama) ostvareni su u iznosu 35.873.467,00 kn, što je za 326.104,00 kn više od iznosa rashoda predstavništava i ispostava evidentiranih u glavnoj knjizi. Navedeni iznos više ostvarenih rashoda je podmiren iz prenesenih prihoda iz prethodne godine i vlastitih prihoda predstavništava. Odredbama članka 11. i 12. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da je neprofitna organizacija obvezna voditi knjigovodstvo po načelima dvojnog knjigovodstva koje se temelji na urednim i vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama, te da temeljni financijski izvještaji moraju pružiti istinit, pouzdan i točan pregled sredstava, izvora sredstava, te prihoda i rashoda. Odredbama članka 3. i 4. Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija, propisano je da je neprofitna organizacija obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke o stanju i kretanju svih sredstava koja koristi i o izvorima i vrstama tih sredstava, te da vodi knjigovodstvo prema rasporedu računa (računskom planu) koji je propisan Pravilnikom.

Državni ured za reviziju je naložio cjelokupnu imovinu evidentirati u poslovnim knjigama. Također, naložio je evidentiranje prihoda i rashoda u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 1.2. U vezi nalaza Državnog ureda za reviziju o evidentiranju u poslovnim knjigama i iskazivanju u financijskim izvještajima materijalne imovine nabavljene tijekom 2007. u predstavništvima i ispostavama u inozemstvu u vrijednosti 1.447.344,00 kn, Zajednica je izjavila da su sva nabavljena osnovna sredstva predstavništava i ispostava evidentirana u izvanbilančnoj evidenciji. Navela je da je točna konstatacija Državnog ureda za reviziju da navedena osnovna sredstva nisu iskazana u financijskim izvještajima Zajednice. Napomenula je da osnovna sredstva predstavništava i ispostava nisu nabavljena u Hrvatskoj, već u inozemstvu, putem predstavništava i ispostava koja predstavljaju pravne subjekte neprofitnog karaktera registrirane u skladu sa zakonskim propisima zemalja primateljica, te su evidentirana u poslovnim knjigama predstavništava i ispostava koje se u inozemstvu vode prema domicilnim zakonskim propisima.***

Obrazložila je da glavni ured Zajednice zaprima izvješća o nabavljenim osnovnim sredstvima u okviru redovnih mjesečnih izvješća prihoda i rashoda predstavništava i ispostava, te putem godišnjeg popisa osnovnih sredstava koji dostavljaju sva predstavništva.

U vezi ostvarenih rashoda predstavništava i ispostava u iznosu 326.104,00 kn koji nisu evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima, obrazložila je da razlika u iznosu 326.104,00 kn neevidentiranih rashoda u financijskom izvješću glavnog ureda proizlazi iz činjenice da je tijekom 2007. predstavništvima doznačeno ukupno 35.547.363,00 kn što je evidentirano u poslovnim knjigama kao rashod, a predstavništva su u istom razdoblju ostvarila rashode u iznosu 35.873.467,00 kn. Izjavila je da je navedena razlika u iznosu 326.104,00 kn podmirena iz prenesenog prihoda prethodne godine, što je vidljivo iz mjesečnih izvješća predstavništava. Navela je da je iz navedenog razvidno da su rashodi u iznosu 326.104,00 kn evidentirani u poslovnim knjigama.

Ukazala je da su u izvanbilančnim evidencijama evidentirani svi rashodi predstavništava, ali zbog velikog broja računa (više od 20 000) s malim iznosima u različitim stranim valutama, u skladu s organizacijom poslovanja iste je neučinkovito i složeno uključivati u poslovne knjige glavnog ureda, s obzirom da se isti u cijelosti i detaljno prate putem izvanbilančne evidencije redovnih mjesečnih izvješća o ostvarenim prihodima i rashodima predstavništava i ispostava u inozemstvu.

Prihodi od turističke članarine

- 2.1. Ukupni prihodi u 2007. ostvareni su u iznosu 214.948.269,00 kn, od čega su prihodi iz državnog proračuna ostvareni u iznosu 73.000.000,00 kn ili 34,0% ukupnih prihoda, prihodi od boravišne pristojbe u iznosu 72.566.124,00 kn ili 33,8%, turističke članarine u iznosu 42.163.549,00 kn ili 19,6%, preneseni prihodi iz prethodne godine u iznosu 20.454.723,00 kn ili 9,5%, te drugi prihodi u iznosu 6.763.873,00 kn ili 3,1% ukupnih prihoda.

Prihodi od turističke članarine ostvareni su u skladu s odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama, kojima je propisano da je pravna i fizička osoba koja u turističkome mjestu ima svoje sjedište ili poslovnu jedinicu, a koja trajno ili sezonski ostvaruje prihod obavljanjem ugostiteljskih, turističkih i s turizmom neposredno povezanih djelatnosti, dužna plaćati članarinu turističkoj zajednici. Visina članarine ovisi o razredu turističkog mjesta gdje je sjedište ili poslovna jedinica osobe, skupini u koju je razvrstana djelatnost kojom se pravna ili fizička osoba bavi, te stopi na ukupni prihod utvrđenoj navedenim Zakonom. Poslove evidencije obračuna i naplate članarine od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava. Pravne i fizičke osobe uplaćuju članarinu na prolazni račun Financijske agencije do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec. Članarina je prihod turističkih zajednica, a Financijska agencija, nakon odbitka troškova naplate (troškovi evidencije, obračuna, naplate i raspoređivanja članarine iznose 3,0% od naplaćene članarine), uplaćena sredstva članarine raspoređuje korisnicima na način da 65,0% sredstava doznači turističkoj zajednici mjesta, općine ili grada (od čega turistička zajednica raspolaže s 20,0% sredstava za svoje potrebe, a s 80,0% sredstava za potrebe turističkog mjesta), 10,0% turističkoj zajednici županije, a 25,0% Zajednici. Pravne i fizičke osobe plaćaju mjesečni predujam članarine u visini jedne dvanaestine osnovice prema obračunu poslovnog rezultata za prethodnu godinu, a konačni obračun članarine obavljaju u rokovima i na način propisan za obračun i naplatu poreza na dobit. Preplaćeni dio članarine se vraća ili se raspoređuje za pokriće obveza u sljedećem obračunskom razdoblju.

Nadzor nad naplatom članarine od pravnih i fizičkih osoba obavlja Porezna uprava, a ako pravna i fizička osoba ne uplati članarinu u zakonom utvrđenom iznosu i roku, Porezna uprava će postupiti u skladu s propisima i postupkom za prisilnu naplatu poreza.

U poslovnim knjigama Zajednice prihodi od turističke članarine evidentiraju se na temelju izvadaka žiro računa. S obzirom da obračun, naplatu i nadzor nad naplatom članarine obavlja Porezna uprava, Zajednica je koncem lipnja 2006. od Porezne uprave zatražila podatke o stanju duga za turističke članarine prema sustavu turističkih zajednica (turističke zajednice mjesta, općina, gradova, županija i Zajednica) i poduzetim mjerama za naplatu dugovanja. Porezna uprava je koncem lipnja 2006. dostavila tražene podatke o zaduženju i uplati turističke članarine u 2005., iz kojih je vidljivo da je ukupno dugovanje obveznika plaćanja članarine početkom 2005. iznosilo 79.186.000,00 kn, koje se odnosi na razdoblje od 1997. do 2004. Na koncu 2005. ukupno dugovanje je iznosilo 85.300.000,00 kn, od čega se na dug odnosilo 62.348.000,00 kn, a na kamate 22.952.000,00 kn. Također, Porezna uprava je navela da poduzima sve mjere u skladu sa zakonima i propisima za naplatu dugovanja, uključujući i postupak prisilne naplate.

U tijeku obavljanja revizije (u rujnu 2008.), Zajednica je od Porezne uprave zatražila izvješća o naplati turističke članarine za 2006. i 2007. i dugovanjima iz prethodnih godina, ispis obveznike i zaduženja za članarinu, uplate članarina prema obveznicima, te da navedene ispise dostavi područnim uredima Porezne uprave gdje će ih preuzeti turističke zajednice županija. Porezna uprava je do konca rujna 2008. dostavila tražena izvješća, iz kojih je vidljivo da je ukupno dugovanje obveznika za turističku članarinu na koncu 2006. iznosilo 92.037.000,00 kn, od čega se na dug odnosilo 65.824.000,00 kn, a na kamate 26.213.000,00 kn. Koncem 2007. iskazano je dugovanje obveznika plaćanja turističke članarine prema sustavu turističkih zajednica u iznosu 97.552.000,00 kn, od čega se na dug odnosilo 68.148.000,00 kn, a na kamate 29.404.000,00 kn. U izvješćima je Porezna uprava navela da, u skladu s ovlastima, provodi sve zakonima i propisima predviđene mjere za naplatu duga turističke članarine, što uključuje i postupak prisilne naplate.

Ukupna nenaplaćena potraživanja za turističku članarinu u sustavu turističkih zajednica na koncu 2007. iznosila su 97.552.000,00 kn, od čega se na Zajednicu odnosilo 25,0%, odnosno 24.388.000,00 kn.

S obzirom da postoji značajno dugovanje obveznika plaćanja turističke članarine koje se povećava, predloženo je, u suradnji s Poreznom upravom i turističkim zajednicama mjesta, općina, gradova i županija, utvrditi dužnike, mogućnost naplate, te poduzeti mjere u svrhu učinkovitije naplate dugovanja za turističku članarinu. Također, predloženo je izvanbilančno evidentirati potraživanja za koja se ocjeni da je mogućnost naplate neizvjesna.

- 2.2. *Zajednica je izjavila da je s predstavnicima Porezne uprave, koja vodi evidenciju i vrši naplatu turističke članarine, analizirala naplatu s obzirom na starost potraživanja, razmotrila sve aspekte u cilju učinkovitije naplate turističke članarine, te zatražila od Porezne uprave pisano očitovanje o naplati turističke članarine. Porezna uprava je dostavila očitovanje o provedenim mjerama i postupcima u cilju naplate dugovanja za turističku članarinu.*

Navela je da su se dugovi za turističku članarinu kumulirali od 1997. Obrazložila je da je, s obzirom na propisani redosljed naplate dugovanja, prema kojemu su se od iznosa uplaćenih za članarinu turističkim zajednicama najprije naplaćivale kamate prema rokovima dospijeća, a s ostatkom uplate se naplaćivala glavnica također prema starosti, dio glavnice ostao nenaplaćen na koji su se i dalje obračunavale kamate, te su se kumulirali dugovi iz više razdoblja. Također, navela je da je Porezna uprava neprekidno otpisivala dugovanja prema zakonskim odredbama.

Izjavila je da je u okviru svojih zakonskih ovlasti i obveza aktivno surađivala s Poreznom upravom na poslovima evidencije i naplate turističke članarine.

Postupci javne nabave

3.1. Tijekom 2007. nabavljeno je roba i usluga u vrijednosti 126.703.878,00 kn. Plan nabave za 2007. nije donesen. Postupci nabave roba i usluga male vrijednosti (od 20.000,00 kn do 200.000,00 kn) provedeni su u skladu s odredbama Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti.

Za nabavu roba i usluga u vrijednosti iznad 200.000,00 kn u pojedinim slučajevima provedeni su postupci nabave propisani odredbama Zakona o javnoj nabavi. U većini slučajeva provedeni su postupci ograničenog prikupljanja ponuda. Odredbama članka 7. Zakona o javnoj nabavi propisano je da odredbe Zakona naručitelj mora primijeniti na nabavu istovrsne robe, usluga i radova, a nabavu u vrijednosti do 200.000,00 kn u proračunskoj ili poslovnoj godini naručitelji obavljaju na temelju Uredbe Vlade Republike Hrvatske o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti.

Tijekom 2007. nabavljene su robe i usluge u vrijednosti 24.206.432,00 kn bez primjene propisanih postupaka javne nabave. Odnose se na nabavu roba i usluga za tiskanje brošura, informacija i cjenika u iznosu 10.752.745,00 kn, za oglašavanje u iznosu 4.756.963,00 kn, usluge prijevoda, lektura, korektura i grafičke pripreme u izdavaštvu u iznosu 2.255.154,00 kn, usluge dostave promidžbenih materijala u iznosu 2.016.975,00 kn, za aktivnosti sajmova i info nastupa u iznosu 1.656.189,00 kn, za aktivnosti Ureda za kulturni turizam (izdavačka djelatnost) u iznosu 964.436,00 kn, za aktivnosti Hrvatskog kongresnog i insentiv ureda u iznosu 683.580,00 kn, usluge izrade i snimanja filmova u iznosu 413.580,00 kn, usluge izrade koncepta multimedijalne prezentacije i organizacije manifestacije Dani hrvatskog turizma u iznosu 408.700,00 kn, te usluge prijevoda teksta za web stranice u iznosu 298.110,00 kn.

Ministarstvo turizma je u ranijim godinama dalo mišljenje da turističke zajednice nisu obveznici primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi. Prema mišljenju Ureda za javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske iz rujna 2006., koji u skladu s odredbom članka 69. Zakona o javnoj nabavi daje mišljenje korisnicima u vezi primjene navedenog Zakona, turističke zajednice su obveznici primjene Zakona o javnoj nabavi.

U siječnju 2008. stupio je na snagu novi Zakon o javnoj nabavi kojim su propisani postupci i načini nabave roba, radova i usluga, a prema kojem su turističke zajednice obveznici primjene navedenog Zakona.

3.2. *Zajednica je navela da je tijekom 2007. u svom poslovanju, kod nabave roba i usluga, provodila postupke nabave predviđene Zakonom o javnoj nabavi, ali u određenim slučajevima nije primjenjivan odgovarajući način nabave propisan navedenim Zakonom.*

Izjavila je da je iz tehničko-funkcionalnih razloga i na temelju mišljenja Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka da Zajednica nije obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi, bilo adekvatnije primijeniti neki drugi način nabave roba i usluga koji je određen navedenim Zakonom.

Ukazala je da je tijekom 2006. i 2007. bila u nedefiniranom statusu u vezi primjene Zakona o javnoj nabavi, zbog neusuglašenih stavova Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstva financija i Ureda za javnu nabavu o obvezi primjene navedenog Zakona, te je s obzirom na složenost djelatnosti i poslova koje obavlja u najvećoj mogućoj mjeri kod nabave roba i usluga primjenjivala navedeni Zakon.

Izjavila je da je u svim postupcima nabave roba i usluga primjenjivala Zakon o javnoj nabavi, uz određena odstupanja u odnosu na postupak odabira načina nabave, a koji je ovisio o specifičnosti i vrsti nabave roba i usluga, te o tehničkim uvjetima nabave.

Za obavljanje poslovanja iz svoje nadležnosti, Zajednica je za 2007. planirala prihode i rashode u iznosu 212.000.000,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 214.948.269,00 kn, što je za 2.948.269,00 kn ili 1,4% više od plana. Rashodi su ostvareni u iznosu 196.491.247,00 kn, što je za 15.508.753,00 kn ili 7,3% manje od plana. Ostvaren je višak prihoda u iznosu 18.457.022,00 kn. Sredstva su utrošena za obavljanje poslova i zadaća utvrđenih programom rada, financijskim planom i odlukama turističkog vijeća.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nije evidentirana materijalna imovina nabavljena u 2007. u predstavništvima i ispostavama u vrijednosti 1.447.344,00 kn, te rashodi za rad predstavništava i ispostava u iznosu 326.104,00 kn.

Ukupna nenaplaćena potraživanja za turističku članarinu u sustavu turističkih zajednica na koncu 2007. iznosila su 97.552.000,00 kn, od čega se na Zajednicu odnosilo 25,0%, odnosno 24.388.000,00 kn.

Nabava roba i usluga u vrijednosti 24.206.432,00 kn obavljena je bez primjene postupaka javne nabave propisanih odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Revizijom utvrđeni propusti koji se odnose na evidentiranje materijalne imovine i rashoda za predstavništva i ispostave, potraživanja, te nabavu roba, radova i usluga, nisu utjecali na istinitost i realnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja, te izražavanje drukčijeg mišljenja.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 9. veljače 2009.